

Latvijas Drošības un aizsardzības
industriju federācija

**Aizsardzības un drošības industrija
tautsaimniecības noturībai un
kritisko pakalpojumu
nepārtrauktībai**

Elīna Egle-Ločmele,
DAIF Latvija valdes priekšsēdētāja

DAIF Latvija apvieno

▶ Uzņēmumus, kas ražo militāra un duāla pielietojuma produktus;

▶ Uzņēmumus, kas sniedz kritiskos pakalpojumus;

▶ Universitātes un pētniecības iestādes, kas iesaistās aizsardzības un drošības nozaru attīstībā;

▶ Uzņēmumus, kas sniedz sistēmu uzturēšanas un integrācijas pakalpojumus;

▶ Uzņēmumus, kas izgatavo komponentes.

Valsts noturības pamatprasības:

- 1. Nodrošināt valdības un kritisko valsts pakalpojumu nepārtrauktību;**
- 2. Noturīgas enerģijas piegādes;**
- 3. Spēja efektīvi tikt galā ar nekontrolētu cilvēku pārvietošanos;**
- 4. Stabili pārtikas un ūdens resursi;**
- 5. Spēja tikt galā ar masveida upuriem;**
- 6. Noturīgas civilo sakaru sistēmas;**
- 7. Noturīgas civilās transporta sistēmas.**

NATO Varšavas samits 2016

#BringThemHomeNow

מטה המשפחות להחזרת החטופים והנעדרים

NATO Industrijas diena 2023, 24.-25.10., Stokholma

-
- **NATO attiecības ar industriju ir kļuvušas svarīgākas nekā jebkad agrāk kopš Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā pagājušajā gadā. NATO ģenerālsekretārs Jenss Stoltenbergs: "Tagad mums ir jāpalielina ražošana, lai apmierinātu Ukrainas vajadzības, kā arī lai stiprinātu mūsu pašu atturēšanu un aizsardzību."**
 - **Sabiedroto transformācijas virspavēlnieks ģen. Filips Lavigne: "Šodienas saiknes līmenis starp NATO un nacionālajiem aizsardzības plāniem ir bez precedenta, jo reģionālie plāni ir balstīti uz objektīvām, uz draudiem balstītām spēku struktūras prasībām; līdztekus papildinošām Eiropas iniciatīvām izstrādāt Aizsardzības industrijas rīcības plānu, lai paātrinātu kopīgu iepirkumu, palielinātu ražošanas jaudu un uzlabotu sadarbību."**
 - **NATO ģenerālsekretāra palīdze aizsardzības investīciju jautājumos Vendija Gilmūr: "Mums ir reāla nepieciešamība izprast industriālo kapacitāti un nodrošināt spējas, lai NATO spētu nodrošināt savu atturēšanu un aizsardzību"**.

Thierry Breton, EK komisārs, Rīgas Konferencē 2023

- Jāturpina veikt apjomīgus ieguldījumus aizsardzībā, lai kompensētu gadu desmitiem ilgo strukturālo nepietiekamo tēriņu. Ja ikviens kopš eirozonas sākuma aizsardzībai būtu iztērējis 2% no sava IKP, aizsardzībai būtu ieguldīti par 1300 miljardiem eiro vairāk. Ja visi no šī brīža ieguldītu 2% aizsardzībā, tie būtu 140 miljardi eiro gadā papildu investīcijām aizsardzībā.
- Atzinīgi vērtē Latvijas neseno apņemšanos līdz 2027.gadam palielināt aizsardzības budžetu no 2,2% līdz 3% no IKP.
- Mums ir vajadzīgi lielāki ieguldījumi un dinamiska Eiropas aizsardzības rūpniecība. Eiropas aizsardzības rūpniecībai ir jāpielāgojas jaunajai drošības realitātei. Mūsu aizsardzības rūpniecībai ir jāsniedz rezultāti vairāk un ātrāk, neatkarīgi no citiem.
- Eiropas energoapgādes drošībai un spējai palielināt ražošanu ir izšķiroša nozīme pašreizējā ģeopolitiskajā kontekstā.

Valsts aizsardzības konceptja: privātā sektora iesaiste

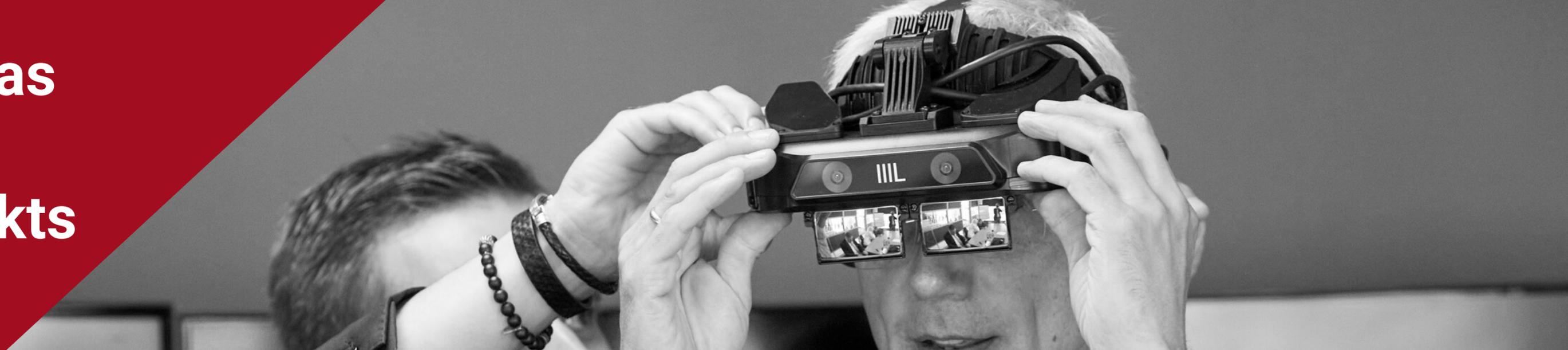
52. Lai nodrošinātu sabiedrībai kritiskās funkcijas un pakalpojumus, mobilizācijas uzdevumu izpildi un valsts ekonomikas kopēju un pēc iespējas nepārtrauktu darbību, privātajam sektoram ir jāturpina strādāt arī valsts apdraudējuma laikā.

53. Kritiskās infrastruktūras un kritiskās finanšu infrastruktūras komersantu uzdevums ir izstrādāt darbības nepārtrauktības plānus, regulāri testēt tos mācībās un nodrošināt kritisko pamatpakalpojumu un preču pieejamību krīzes situācijās un valsts apdraudējuma laikā.

54. Privātā sektora iestādēs, kas sniedz kritiskos pakalpojumus, un valsts pārvaldes iestādēs tiek veidotas brīvprātīgas ZS vienības no iestādē strādājošā personāla, lai atbalstītu iestādes darbības un kritisko pakalpojumu nepārtrauktību krīzes un konflikta gadījumā.

55. Komersanti, kuriem ir pienākums izstrādāt darbības nepārtrauktības plānus, paredz savā darbībā pasākumus un rīcību valsts apdraudējuma gadījumā, tostarp izvērtējot piegāžu drošības un nedraudzīgo valstu ietekmes riskus, kā arī nodrošina personāla apmācību un regulāri organizē krīzes mācības.

Aizsardzības industrijas likumprojekts

- **Pārskatāmu un vieglāk uztveramu normatīvo aktu regulējumu par aizsardzības industrijai pieejamā attīstības atbalsta saņemšanas nosacījumiem, industrijas darbības nepārtrauktības prasībām, kā arī nosacījumiem sadarbībai ar aizsardzības nozari (t. sk. stratēģiskās partnerības ietvaros);**
- **Skaidrāku bāzi turpmāko investīciju piesaistei un plānošanai attiecīgajā komercdarbības jomā (t. sk. pārrobežu);**
- **Skaidri noteiktu un vienlīdzīgos nosacījumos balstītu piekļuvi tādiem specializētiem aizsardzības nozares resursiem (piemēram, specializētai infrastruktūrai, produktiem vai precēm vai sertificētiem NBS speciālistiem), kas ir kritiski nepieciešami turpmākai militāra pielietojuma produktu attīstībai.**

Biznesa atbildība

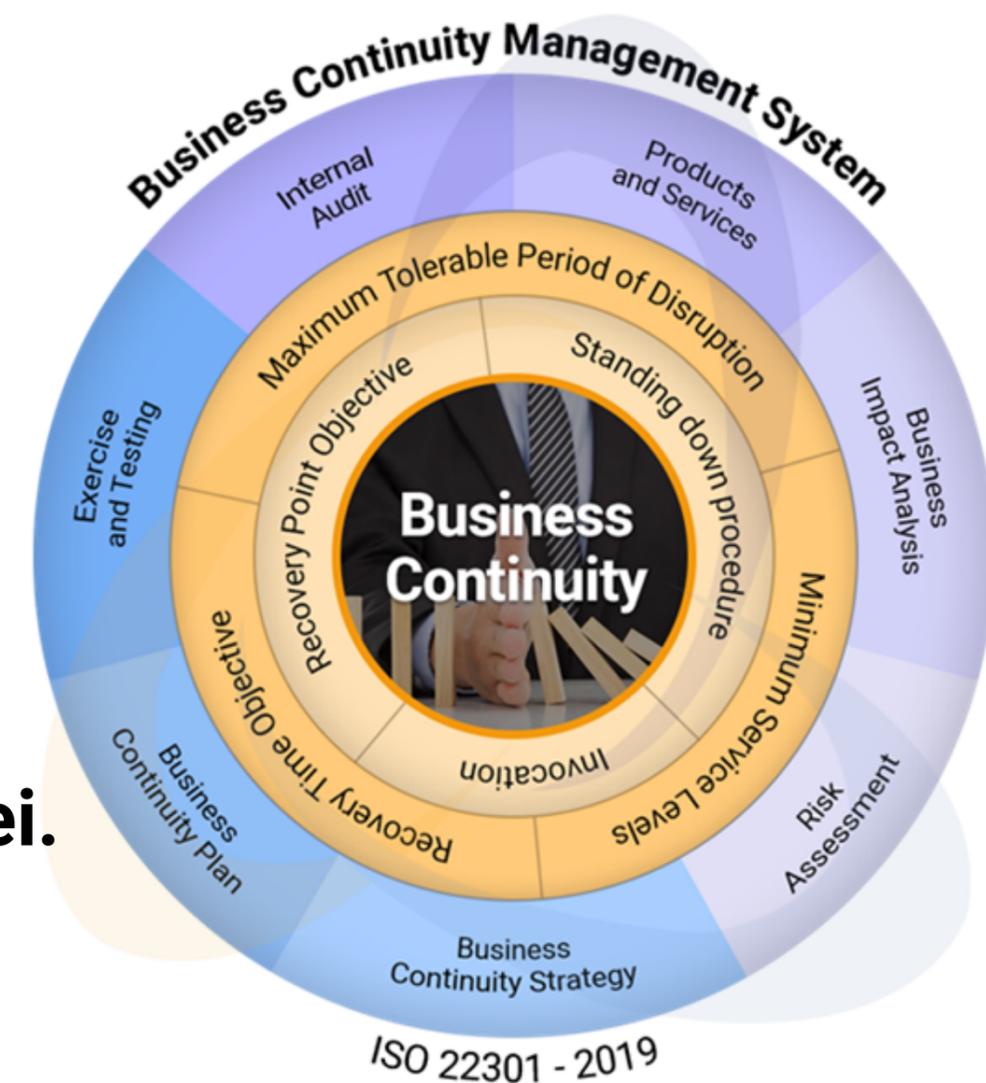
- sniegt resursus, zināšanas un daudzus būtiskus pakalpojumus, kas ir atkarīgi no uzņēmumiem
- kritiskās infrastruktūras nodrošināšana, lai tās var turpināt sniegt pakalpojumus katastrofas laikā vai drīz pēc tās
- atbalsts iedzīvotājiem kopā ar neatliekamās palīdzības un glābšanas dienestiem dienestiem

Darbības nepārtrauktības kultūras iedzīvināšana

- **Sertifikācijas standarts: ISO 22301:2019 Biznesa nepārtrauktības vadības sistēma (BCMS).**

Standarti, kas palīdz detalizētāk izprast BCMS:

- **ISO 22313:2012 – Vadlīnijas biznesa nepārtrauktības vadības sistēmām.**
- **ISO\TS 22317:2015 – Vadlīnijas biznesa ietekmes analīzei.**
- **ISO\TS 22331:2018 – Vadlīnijas biznesa nepārtrauktības stratēģijai.**

Indivīda atbildība

- **izmantojot publiskā sektora un uzticamu avotu norādījumus veidot atbalstošu politiku un resursu pieejamību**
- **aktīva plānošana un gatavošanās dzīvības un īpašuma aizsardzībai, pamatojoties uz izpratni par draudiem konkrētā vidē**
- **zināšanas un iesaistīšanās vietējās kopienas katastrofu vai ārkārtas situāciju pārvaldības pasākumos, t.sk. kā brīvprātīgajiem**

Publiskā sektora atbildība

- **uz riskiem balstīta saimniekošana un plānošana, negatīvas ietekmes mazināšana**
- **pasākumi, lai informētu cilvēkus par to, kā novērtēt riskus, samazināt to ietekmi un apdraudējumu**
- **izglītības sistēma, kas māca saprast, kādas iespējas ir pieejamas un kāda ir labākā rīcība, reaģējot uz apdraudējumu, kad tas ir klāt**
- **atbalsts personām un kopienām, lai sagatavotos ekstrēmiem notikumiem**
- **koordinēta reaģēšana no neatliekamās palīdzības dienestiem un brīvprātīgajiem katastrofas gadījumā**
- **palīdzēt kopienām atgūties no postījumiem un mācīties, ieviest jauninājumus un pielāgoties pēc postošiem notikumiem.**

ES finansējums noturībai un krīžu vadībai

- Š.g. 20.februāra Ministru kabineta sēdē skatīts "Par Eiropas Savienības fondu un Atveseļošanas fonda plāna ieviešanas statuss 2023.gada decembrī – 2024. gada janvārī". Latvija nopietni kavē plānoto ES struktūrfondu investīciju veikšanu atbilstoši sākotnēji plānotajam un Finanšu ministrija pat ir minējusi par iespējamem riskiem, ka noteikta veikto investīciju apjoma nenasniegšanas rezultātā, var tikt ietekmēta kopējais Latvijai pieejamais finansējuma apjoms
- Vai nozaru ministrijas ir iesniegušas FM savus priekšlikumus investīciju optimizēšanai un priekšlikumus ES fondu finansējuma pārdalēm izskatīšanai MK ES fondu tematiskajā komitejā š.g. 5.martā, kas būtu saistības ar civilo aizsardzību?
- DAIF Latvija uzskata, ka ir lietderīgi plānot investīcijas jomās, kur finanšu resursi ir kritiski svarīgi - kā civilā aizsardzība un visaptverošas valsts aizsardzības pasākumu ieviešana krīžu vadībai (t.sk., pirmās nepieciešamības preču, materiālo rezervju, izejvielu pieejamības un kritisko pakalpojumu sniedzēju noturības jautājumi).

**Tradīcijas
at/dzimst
partnerībā**

Pateicos par uzmanību!

Saziņai: info@federacija.lv
Piedāvājumi: www.cluster.lv

Sekoiet un dalieties!

Federacija.lv

[Federacija.lv](https://www.facebook.com/Federacija.lv)

[DAIF_Latvija](https://twitter.com/DAIF_Latvija)

[FSDI Latvia](https://www.linkedin.com/company/FSDI-Latvia)

[FSDI Latvia](https://www.youtube.com/channel/UC...)

[#partneribasspeks](https://twitter.com/partneribasspeks)